

Tijdelijke werkloosheid in tijden van corona: wat en hoe?

Deze infofiche zet de verschillende mogelijkheden inzake werkloosheid waarop de werkgever een beroep kan doen tijdens de coronacrisis op een rij.

Het is belangrijk een duidelijk onderscheid te maken tussen arbeiders en bedienden enerzijds en tijdelijke werkloosheid omwille van overmacht en economische redenen anderzijds aangezien de verschillende vormen van schorsing toch belangrijke verschillen inhouden op gebied van aanvraag, procedure en termijn.

1.1 Tijdelijke werkloosheid in geval van overmacht

De aanvraag tot tijdelijke werkloosheid in geval van overmacht dient gericht te worden aan de RVA en dit in de volgende 3 situaties:

- Wanneer een werknemer in **quarantaine** geplaatst is;
- Wanneer een onderneming getroffen wordt door de **gevolgen van het coronavirus in China of andere landen**. Hiermee worden de ondernemingen beoogd die leveranciers hebben in de getroffen regio's;
- Wanneer een onderneming de bedienden op tijdelijke werkloosheid plaatst om economische redenen, dan kunnen deze **in afwachting van de voltooiing van de procedure** tot erkenning als zijnde een onderneming in moeilijkheden eveneens gebruik maken van deze maatregel.

De werknemer die tijdelijk werkloos gesteld wordt omwille van economische oorzaken moet voldoen aan de reguliere toelaatbaarheidsvoorwaarden en is eveneens vrijgesteld van een wachttijd. De werknemer ontvangt tot 30 juni 2020 70% van zijn gemiddeld geplafonneerd loon (EUR 2.754,76 per maand). Er wordt op de uitkering een bedrijfsvoorheffing ingehouden van 26,75%.

De onderneming die zich op overmacht wil beroepen, moet zo snel mogelijk een elektronische aangifte met reden 'CORONAVIRUS' doen bij het werkloosheidsbureau van de exploitatiezetel..

Daarnaast moet er ook per post of per mail bij de dienst tijdelijke werkloosheid van het bevoegde werkloosheidsbureau een dossier ingediend worden met gedetailleerde uitleg waaruit blijkt dat de werkloosheid is veroorzaakt door overmacht, te wijten aan het coronavirus. De erkenning van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht gebeurt binnen een termijn van drie à vier dagen. De werkgever bepaalt de opgegeven duur, maar de goedkeuring wordt voorlopig reeds aanvaard tot uiterlijk 30 juni 2020.

1.1.2 Belangrijke update zondag 15 maart 2020

Ondernemingen die die ten gevolge van de opgelegde quarantaine maatregel volledig gesloten zijn, kunnen een aanvraag tijdelijke werkloosheid wegens overmacht indienen. Dit wordt eveneens toegestaan voor alle werknemers die door de afschaffing van evenementen en allerhande activiteiten niet meer tewerkgesteld kunnen worden.

Voor de ondernemingen die slechts gedeeltelijk gesloten zijn of die ondanks de verplichte sluiting toch nog in beperkte mate activiteiten kunnen aanbieden, kan voor alle dagen waarop de werknemers niet tewerkgesteld kunnen worden ook tijdelijke werkloosheid wegens overmacht worden aangevraagd.

De goedkeuring van de aanvragen tijdelijke werkloosheid wegens overmacht gebeuren momenteel tot en met 3 april 2020. Er moet **enkel** nog een elektronische aangifte van de tijdelijke werkloosheid bij het werkloosheidsbureau van de RVA gebeuren, met de vermelding dat de werkloosheid te wijten is aan de volledige of gedeeltelijke sluiting of stopzetting van de activiteiten.

In deze gevallen moet er geen bijkomend dossier meer ingediend worden bij de RVA dat ter staving dient van de overmacht, aangezien het in deze gevallen gaat om een verplichte maatregel van de overheid.

De ondernemingen die omwille van het coronavirus reeds een aanvraag voor tijdelijke werkloosheid wegens economische oorzaken hadden lopen en die nu geconfronteerd worden met een maatregel tot sluiting of stopzetting, kunnen een nieuwe aanvraag voor tijdelijke werkloosheid wegens overmacht indienen.

Tijdelijke werkloosheid wegens overmacht kan ook worden aangevraagd voor werknemers van ondernemingen die als leverancier optreden van door een opgelegde sluiting getroffen bedrijven en zover daardoor volledig niet meer tewerkgesteld kunnen worden. Indien de volledige onmogelijkheid in deze gevallen aangetoond kan worden, wordt ook deze werkloosheid momenteel aanvaard tot en met 3 april 2020.

Tot slot kunnen de werknemers die ten gevolge van het opschorten van de lessen in de scholen en die daarvoor thuisblijven voor de opvang van hun kinderen niet tijdelijk werkloos gesteld worden wegens overmacht.

1.2 Tijdelijke werkloosheid omwille van economische redenen

Essentieel is om hier duidelijk het onderscheid te maken tussen arbeiders en bedienden.

1.2.1 Wat betreft de arbeiders

Ondernemingen die door het coronavirus het slachtoffer zijn van een **daling van hun cliënteel, productie en bestellingen** en waardoor het normale arbeidsregime dus niet langer gehandhaafd kan worden, kunnen voor de arbeiders een beroep doen op de tijdelijke werkloosheid wegens economische oorzaken.

De aanvraag moet gericht worden aan de RVA. De werkgever moet een elektronische aangifte doen bij het werkloosheidsbureau van de plaats waar de exploitatiezetel is gevestigd met vermelding van "CORONAVIRUS" als economische redenen.

De kennisgeving dient te gebeuren ten minste zeven kalenderdagen vóór de 1^e voorziene werkloosheidsdag, de dag van de kennisgeving en de eerste voorziene werkloosheidsdag niet inbegrepen.

1.2.2 Wat betreft de bedienden

Welke onderneming kan gebruik maken van deze vorm van tijdelijke werkloosheid? De onderneming moet **cumulatief** voldoen aan deze **preliminaire voorwaarden**:

- De onderneming valt onder het toepassingsgebied van de **wet van 5 december 1968** betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités;
- Het gebruik van deze maatregel is voorzien in een **sectorale cao, een ondernemings-cao of een goedgekeurd ondernemingsplan** (vermelding hiervan in de C106A);
- De onderneming is in moeilijkheden ingevolge een **daling van minimum 10% van de omzet** (volgens de btw-aangifte), de productie of de bestellingen of ingevolge een **graad van tijdelijke werkloosheid van minstens 10%** of de onderneming is door de minister van Werk erkend als **onderneming in moeilijkheden**, op basis van onvoorziene omstandigheden die op korte termijn een substantiële daling van de omzet, de productie of het aantal bestellingen tot gevolg hebben.

Volgende sectoren hebben momenteel een cao afgesloten die deze maatregel voorziet (het nummer van de cao staat tussen haakjes):

- **PC 209** (140.872) metaalfabrikatennijverheid;
- **PC 214** (128.963) textielnijverheid;
- **PC 221** (140.602) papiernijverheid;
- **PC 222** (153.909) papier- en kartonbewerking;
- **PC 315.01** (121.717) het technisch onderhoud, bijstand en opleiding in de luchtvaartsector;
- **PC 315.02** (110.516) voor de luchtvaartmaatschappijen;
- **PC 324** (108.645) voor de diamantnijverheid en -handel;
- **PC 327** (150.931) voor de Vlaamse sector van de beschutte werkplaatsen, de sociale werkplaatsen en de maatwerkbedrijven.

Ondernemingen die reeds aan de preliminaire voorwaarden voor het invoeren van tijdelijke werkloosheid wegens economische oorzaken voldoen, kunnen dergelijke regeling invoeren. De werkgever moet een elektronische aangifte doen bij het werkloosheidsbureau van de plaats waar de exploitatiezetel is gevestigd met vermelding van "CORONAVIRUS" als economische redenen.

Ondernemingen die nog niet aan deze preliminaire voorwaarden voldoen, kunnen een aanvraag indien bij de minister van Werk en dit om als onderneming in moeilijkheden erkend te worden op basis van onvoorziene omstandigheden die een substantiële daling van de productie, omzet of aantal bestellingen tot gevolg hebben.

De werkgever kan de voorafgaande mededeling van de tijdelijke werkloosheid wegens economische oorzaken pas versturen naar het bevoegde werkloosheidsbureau nadat de RVA in kennis is gesteld van de erkenning als onderneming in moeilijkheden.

Zoals hierboven reeds vermeld kunnen de ondernemingen tijdens de lopende erkenningsprocedure een aanvraag indienen voor tijdelijke werkloosheid wegens overmacht op voorwaarde dat de werkgever aantoont dat hij de voorafgaande procedure van erkenning als onderneming in moeilijkheden heeft opgestart of zich geëngageerd heeft om dat te doen.

De werknemer die tijdelijk werkloos gesteld wordt omwille van economische oorzaken moet voldoen aan de reguliere toelaatbaarheidsvoorwaarden. De werknemer ontvangt tot 30 juni 2020 70% van zijn gemiddeld geplafonneerd loon (EUR 2.754,76 per maand). Er wordt op de uitkering een bedrijfsvoorheffing ingehouden van 26,75%.

1.3 Procedure bij de RVA

De ondernemingen die nog nooit een beroep gedaan hebben op de een tijdelijke werkloosheid moeten zich registreren als gebruiker voordat de toepassing gebruikt kan worden.

Dit kan idealiter via telefonisch contact met de dienst Eranova op het nummer 02/511 51 51.

Indien je over een elektronisch identiteitskaartlezer beschikt (of eventueel de toepassing Itsme gebruikt) dan kan de toegang binnen een tiental minuten verleend worden. Zonder dit moet er rekening gehouden worden met een wachttijd van 10 dagen.

In uitzonderlijke gevallen kan de mededeling via een aangetekend schrijven verstuurd worden of zelfs per e-mail naar het bevoegde werkloosheidsbureau van de plaats van de exploitatiezetel van de onderneming.

1.4 Wat valt te verwachten in de (nabije) toekomst?

Zaterdagochtend 14 maart verklaarde minister van Werk, Economie en Consumenten Nathalie Muylle in het programma 'de Markt' op VRT dat reeds 1.700 bedrijven een aanvraag tot tijdelijke werkloosheid hadden ingediend. Zij verklaarde eveneens dat de procedures van overmacht en van economische redenen niet eenvoudig van elkaar te onderscheiden zijn en dat daarom beslist werd om beide systemen te flexibiliseren. Dit werd reeds deels bevestigd met een update van de maatregelen op zondag 15 maart 2020.

Het valt niet uit te sluiten dat gelet op bovenstaande verklaring van de minister en de precaire economische situatie er een sectoroverkoepelend en dus interprofessioneel initiatief zal volgen.

1.5 Wat kan Attentia voor u doen?

U kan in eerste instantie steeds terecht bij uw klantenbeheerder voor de elektronische aangifte van de werkloosheid en bijbehorende administratieve, noodzakelijke formaliteiten.

Voor uw specifieke juridische en praktische vragen rond het coronavirus kan u daarnaast terecht bij ons team van gespecialiseerde juristen en andere experts die de evoluties rond het coronavirus op de voet volgen en expert ter zake zijn. U kan hen bereiken via bpo-corona@attentia.be of bellen naar 09 280 86 76.